

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 décembre 2019

PROPOSITION DE LOI

**portant transposition de la directive (UE)
2017/828 du Parlement européen et du
Conseil du 17 mai 2017 modifiant la
directive 2007/36/CE en vue de promouvoir
l'engagement à long terme des actionnaires,
et portant des dispositions en matière de
société et d'association**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 55 **0553/ (S.E. 2019):**
001: Proposition de loi de Mme Dierick.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 december 2019

WETSVOORSTEL

**tot omzetting van Richtlijn (EU) 2017/828
van het Europees Parlement en de
Raad van 17 mei 2017 tot wijziging van
Richtlijn 2007/36/EG wat het bevorderen
van de langetermijnbetrokkenheid van
aandeelhouders betreft, en houdende
vennootschaps- en verenigingsbepalingen**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 55 **0553/ (B.Z. 2019):**
001: Wetsvoorstel van mevrouw Dierick.

01153

N° 1 DE MME HOUTMEYERS

Art. 5

Dans l'article 29/1 proposé, remplacer les mots "ont le droit d'identifier leurs actionnaires qui détiennent au moins 0,5 % des droits de vote" par les mots "ont le droit de faire identifier leurs actionnaires."

JUSTIFICATION

La directive Transparence 2004/109/CE, transposée par la loi du 2 mai 2007, impose aux actionnaires de notifier à la société émettrice et à la FSMA le nombre et le pourcentage de droits de vote existants qu'ils détiennent lorsque ce nombre est supérieur à un multiple du seuil de 5 %. Les États membres de l'Union européenne peuvent fixer des seuils plus bas ou des seuils supplémentaires.

Les statuts d'un émetteur de droit belge peuvent prévoir une quotité inférieure à 5 % et, partant, une obligation de transparence de l'actionnariat à partir de 1 %.¹ Cette possibilité permet déjà à la société cotée en bourse de bien connaître son actionnariat.

En vertu de la directive de 2017 relative aux droits des actionnaires, le droit national doit permettre aux sociétés cotées en bourse d'identifier leurs actionnaires. Cette directive permet de communiquer uniquement les informations relatives à l'identité des actionnaires qui détiennent un nombre d'actions dépassant un certain seuil. Ce seuil ne peut être supérieur à 0,5 %.²

Ce seuil crée cependant des problèmes pratiques que la directive de 2017 relative aux actionnaires ne permet pas de résoudre. Un actionnaire peut détenir des actions d'une société cotée en bourse sur plusieurs comptes-titres (par exemple, un compte propre, un compte commun avec son conjoint, un compte dont il a l'usufruit ou un compte-titre au nom du club d'investissement qui lui appartient en indivision). De plus, ces comptes ne doivent pas obligatoirement être

¹ Art. 18, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 2 mai 2007 relative à la publicité des participations importantes dans des émetteurs dont les actions sont admises à la négociation sur un marché réglementé et portant des dispositions diverses.

² Art. 3bis 1 de la directive de 2017 relative aux droits des actionnaires, telle que modifiée par l'article 1er, 3, de la directive de 2017 relative aux actionnaires.

Nr. 1 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 5

In het voorgestelde artikel 29/1, de woorden "die meer dan 0,5 % van de stemrechten bezitten te identificeren" vervangen door de woorden "te doen identificeren".

VERANTWOORDING

De transparantierichtlijn 2004/109/EG omgezet bij de wet van 2 mei 2007, legt bij overschrijding van een veelvoud van de drempel van 5 % aan aandeelhouders de verplichting op om kennis te geven aan de emitterende vennootschap en de FSMA van het aantal en van het percentage van de bestaande stemrechten die zij aanhouden. De EU-lidstaten mogen lagere of aanvullende drempels vaststellen.

De statuten van een emittent naar Belgisch recht kunnen een lager quotum dan 5 % bepalen en zodoende de transparantie in het aandeelhouderschap vanaf 1 % voorzien.¹ Deze mogelijkheid biedt de beursgenoteerde vennootschap reeds de gelegenheid om een goed inzicht te bekomen in het aandeelhouderschap.

Het nationale recht moet ingevolge de aandeelhoudersrechtenrichtlijn 2017 aan de beursgenoteerde vennootschap het recht geven om hun aandeelhouders te identificeren. De aandeelhoudersrechtenrichtlijn 2017 biedt de mogelijkheid om enkel de identificatie van aandeelhouders die een bepaalde drempel overschrijden mee te delen. Die drempel mag niet hoger zijn dan 0,5 %.²

Deze drempel levert echter praktische problemen op waarop de aandeelhoudersrichtlijn 2017 geen antwoord biedt. Een aandeelhouder kan via verschillende effectenrekeningen aandelen van een beursgenoteerde vennootschap aanhouden (bijvoorbeeld een eigen rekening, een gemeenschappelijke rekening met zijn echtgenoot, een rekening waarvan hij het vruchtgebruik heeft of een effectenrekening op naam van de beursclub waarvan hij in onverdeeldheid lid is). Deze

¹ Art. 18, § 1er, eerste lid, wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in emittenten waarvan aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt en houdende diverse bepalingen.

² Art. 3bis 1 Aandeelhoudersrechtenrichtlijn 2017 zoals gewijzigd bij artikel 1, 3 aandeelhoudersrichtlijn 2017.

détenus auprès de la même institution financière. La pratique montre par ailleurs que les méthodes utilisées par les institutions financières pour déterminer l'identité des titulaires des comptes-titres diffèrent.

Il convient en outre de tenir compte du fait que les actions dématérialisées sont souvent détenues par une chaîne d'intermédiaires dont le premier maillon est normalement l'organisme de liquidation (Euroclear), qui enregistre les actions par teneur de comptes agréé. Un actionnaire peut détenir son compte-titres auprès de ce teneur de comptes agréé. Mais il se peut tout aussi bien que cet actionnaire détienne son compte-titre auprès d'un autre teneur de comptes agréé, qui est à son tour enregistré auprès du teneur de comptes agréé dont Euroclear connaît l'identité. C'est ainsi que se forme une chaîne d'intermédiaires composée de plusieurs teneurs de comptes agréés.

L'article 7 de la proposition de loi (article 29/3, § 1er, alinéa 2, proposé, de la loi du 2 mai 2007) prévoit que l'intermédiaire qui détient les informations demandées les communique directement et sans retard à la société ou au tiers désigné par celle-ci.

La société est également autorisée à demander au dépositaire central de titres ou à un autre intermédiaire de recueillir les informations concernant l'identité des actionnaires.

Lorsqu'une société cotée veut également connaître les actionnaires qui détiennent moins de 1 % des droits de vote, elle aura intérêt à recevoir les données de tous ses actionnaires pour procéder à une consolidation de l'actionariat. Sinon, la société ne pourra pas déterminer clairement l'actionariat, dès lors que les différents teneurs de comptes agréés ne fournissent pas d'informations claires sur le titulaire. Si la société n'a pas besoin d'avoir une image fidèle (de l'actionariat), elle peut recourir à la législation sur la transparence pour connaître avec certitude seulement les actionnaires qui détiennent plus de 1 % des droits de vote.

rekeningen hoeven bovendien niet bij eenzelfde financiële instelling te worden aangehouden. Bovendien blijkt uit de praktijk dat financiële instellingen er een verschillende praktijk erop nahouden van wie titularis is van een effectenrekening.

Daarnaast dient men rekening te houden met het feit dat gedematerialiseerde aandelen vaak via een keten van tussenpersonen worden aangehouden. Aan het hoofd van de keten staat normaal de vereffeningsinstelling (Euroclear) die per erkende rekeninghouder de aandelen registreert. Een aandeelhouder kan zijn effectenrekening aanhouden bij die erkende rekeninghouder. Maar het kan even goed zijn dat de aandeelhouder zijn effectenrekening aanhoudt bij een andere erkende rekeninghouder, die op zijn beurt geregistreerd is bij de bij Euroclear gekende erkende rekeninghouder. Zo kan een keten van tussenpersonen ontstaan van meerdere erkende rekeninghouders.

Artikel 7 van het wetsvoorstel bepaalt (ontworpen 29/3, § 1er, tweede lid, van de wet van 2 mei 2007) dat de tussenpersoon die over de gevraagde gegevens beschikt, ze onverwijld rechtstreeks doorgeeft aan de vennootschap of aan de door haar aangewezen derde.

De vennootschap mag ook een centrale effectenbewaarinstantie of een andere tussenpersoon verzoeken de gegevens betreffende de identiteit van de aandeelhouders te verzamelen.

Wanneer een beursgenoteerde vennootschap ook de aandeelhouders wil kennen die minder dan 1 % van de stemrechten bezitten, ontvangt zij best het geheel van gegevens van al de aandeelhouders om over te gaan tot een consolidatie van het aandeelhouderschap. Zoniet zal de vennootschap géén sluitend beeld kunnen vormen van het aandeelhouderschap omdat de verschillende erkende rekeninghouders geen eenduidige informatie verschaffen over de titularis. Hoeft de vennootschap geen sluitend beeld te hebben dan kan er een beroep worden gedaan op de transparantiewetgeving om louter de aandeelhouders die over meer dan 1 % van de stemrechten met zekerheid te kennen.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 2 DE MME HOUTMEYERS

Art. 44

Dans le texte proposé, apporter les modifications suivantes:

1° remplacer les mots “le but ou l’objet” par les mots “le but et l’objet”;

2° remplacer les mots “ou son but ou son objet réel” par les mots “et son but et son objet réel”;

3° remplacer les mots “à la loi ou à l’ordre public” par les mots “à la loi et à l’ordre public”.

JUSTIFICATION

En rédigeant l’article 44, le rédacteur a-t-il sans doute voulu indiquer que ni le but, ni l’objet ne peuvent être contraires à la loi et à l’ordre public. La conjonction “ou” laisse toutefois entendre qu’il suffit que soit le but, soit l’objet ne soit pas contraire à la loi ou bien à l’ordre public.

Nr. 2 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 44

In de voorgestelde tekst, de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° de woorden “het doel of het voorwerp” vervangen door de woorden “het doel en het voorwerp”;

2° de woorden “of haar werkelijk doel of voorwerp” vervangen door de woorden “en haar werkelijk doel en voorwerp”;

3° de woorden “met de wet of met de openbare orde” vervangen door de woorden “met de wet en met de openbare orde”.

VERANTWOORDING

Wellicht is het de bedoeling van de opsteller van artikel 44 dat het doel en het voorwerp allebei niet strijdig mogen zijn, noch met de wet, noch met de openbare orde. De “of” zou toelaten dat het volstaat dat ofwel het doel ofwel het voorwerp niet strijdig is met de wet dan wel de openbare orde.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 3 DE MME HOUTMEYERS

Art. 61

Remplacer la phrase liminaire par ce qui suit:

“Dans l’article 2:113 du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le § 1er, le 1° est abrogé;

2° il est inséré un § 3/1 rédigé comme suit:”.

JUSTIFICATION

Eu égard à la loi sur l’insolvabilité, les ASBL et les AISBL relèvent également du droit de l’insolvabilité (Livre XX du CDE). La possibilité de prononcer la dissolution judiciaire d’une ASBL ou d’une AISBL qui est hors d’état de remplir les engagements qu’elle a contractés n’est plus en accord avec la volonté du législateur de traiter les associations dotées de la personnalité juridique de la même façon que les entreprises. En effet, si une ASBL ou une AISBL qui n’est pas en mesure de remplir ses engagements fait l’objet d’une dissolution judiciaire, elle ne pourra plus bénéficier d’une seconde chance par le biais d’une procédure de réorganisation judiciaire. Il convient dès lors de supprimer la possibilité de dissolution judiciaire d’une ASBL ou d’une AISBL pour cause d’insolvabilité.

Nr. 3 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 61

De inleidende zin vervangen als volgt:

“In artikel 2:113 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht als volgt:

1° in paragraaf 1 wordt de bepaling onder 1° opgeheven;

2° een paragraaf 3/1 wordt ingevoegd, luidende:”.

VERANTWOORDING

Ingevolgde de insolventiewet vallen ook VZW’s en IVZW’s onder het insolventierecht (Boek XX WER). De mogelijkheid tot een gerechtelijke ontbinding wanneer een VZW of IVZW niet in staat is haar verbintenissen na te komen, strookt niet meer met het inzicht van de wetgever om verenigingen met rechtspersoonlijkheid als ondernemingen te behandelen. Bijgevolg staat een gerechtelijke ontbinding, wanneer een VZW of IVZW niet aan haar verbintenissen kan voldoen, in de weg om een VZW of IVZW een tweede kans te geven via een procedure van een gerechtelijke reorganisatie. De mogelijkheid tot een gerechtelijke ontbinding wegens onvermogen van de VZW of IVZW wordt beter opgeheven.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 4 DE MME HOUTMEYERS

Art. 89

Dans le texte proposé, remplacer les mots “ou toutes autres personnes qui l’ont reçue” par les mots “ou tous les autres bénéficiaires de cette distribution”.

JUSTIFICATION

Selon la version néerlandaise de l’exposé des motifs (page 38), les distributions effectuées en violation du test de liquidité doivent, en vertu de l’article 89 proposé, être remboursées non seulement par les actionnaires, mais par tout bénéficiaire (*“van andere begunstigten”*), comme les administrateurs qui auraient bénéficié à tort de tantièmes.

La disposition proposée ne parle pas des bénéficiaires de la distribution, mais des personnes qui ont reçu celle-ci. Or, les premiers à recevoir cet argent sont en général des institutions financières, qui ne sont toutefois pas les bénéficiaires de cette distribution.

Pour exprimer cette situation plus clairement, il est proposé de remplacer les mots “ou toutes autres personnes qui l’ont reçue” par les mots “ou tous les autres bénéficiaires de cette distribution”.

Nr. 4 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 89

In de voorgestelde tekst, de woorden “of alle andere personen die deze uitkering hebben ontvangen” vervangen door de woorden “of alle andere begunstigten van deze uitkering”.

VERANTWOORDING

Artikel 89 heeft volgens de memorie van toelichting (bladzijde 38) tot doel dat de bedragen die worden uitgekeerd zonder te voldoen aan de liquiditeitstest niet alleen kunnen worden verhaald op de aandeelhouders maar ook op andere begunstigten, zoals bijvoorbeeld bestuurders die ten onrechte tantièmes hebben ontvangen.

In de ontworpen bepaling is er geen sprake van begunstigten van de uitkering maar van personen die deze uitkering hebben ontvangen. De eerste die het geld ontvangt, is meestal een financiële instelling. Deze is echter niet de begunstigde.

Om dit beter tot uitdrukking te brengen, wordt voorgesteld om de woorden “of alle andere personen die deze uitkering hebben ontvangen” te vervangen door de woorden “of alle andere begunstigten van deze uitkering”.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 5 DE MME HOUTMEYERS

Art. 155

Remplacer le 1° par ce qui suit:

“1° dans le paragraphe 2, alinéa 1er, les mots “mais pas la totalité” sont abrogés;”.

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à apporter une correction linguistique dans la version néerlandaise.

À la suite de cette modification, le texte néerlandais sera adapté comme suit:

“Article 12:116, § 2, alinéa 1er “Wanneer een overnemende vennootschap [...] ten minste 90 % [maar niet alle] van de aandelen en andere stemrecht verlenende effecten in de overgenomen vennootschap houdt, ...”.

Nr. 5 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 155

De bepaling onder 1° vervangen als volgt:

“1° in paragraaf 2, eerste lid, de woorden “maar niet alle” vervangen door de woorden “van de”;”.

VERANTWOORDING

Dit amendement beoogt een taalkundige correctie.

Met deze verbetering luidt de aangepaste tekst als volgt:

Artikel 12:116, § 2, eerste lid: “Wanneer een overnemende vennootschap [...] ten minste 90 % [maar niet alle] *van de* aandelen en andere stemrecht verlenende effecten in de overgenomen vennootschap houdt, ...”.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 6 DE MME HOUTMEYERS

Art. 160/1 (*nouveau*)**Insérer un article 160/1 rédigé comme suit:**

“Art. 160/1. L'article 14:28, alinéa 1er, du même Code est complété par la phrase suivante:

“À cet effet, la société étrangère fournit au notaire instrumentant un certificat attestant à suffisance que les prescriptions étrangères applicables ont été respectées.””

JUSTIFICATION

Il est difficile, pour un notaire belge, d'évaluer si les prescriptions étrangères ont été respectées par la société qui immigre. L'amendement prévoit que la société étrangère doit fournir au notaire instrumentant un certificat attestant à suffisance que les prescriptions étrangères applicables ont été respectées. Le certificat doit être délivré par un fonctionnaire compétent du pays d'origine (un notaire ou un fonctionnaire/organisme public). Cette obligation est comparable au procédé qui prévoit que le notaire belge délivre un tel certificat aux sociétés qui émigrent (article 14:26 du CSA). En cas de fusion internationale, le CSA prévoit également que toute société étrangère qui fusionne doit présenter un certificat attestant que la procédure de fusion a été correctement suivie dans le pays d'origine. Ces certificats sont transmis au notaire de la société belge absorbante (art. 12:117 et 12:118 du CSA).

Nr. 6 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 160/1 (*nieuw*)**Een artikel 160/1 invoegen, luidende:**

“Art. 160/1. Artikel 14:28, eerste lid, van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld met de volgende zin:

“Hiertoe geeft de buitenlandse vennootschap aan de instrumenterende notaris een attest af waaruit afdoende blijkt dat de toepasselijke buitenlandse voorschriften zijn nageleefd.””

VERANTWOORDING

Voor een Belgische notaris is het moeilijk om te beoordelen of de buitenlandse voorschriften werden nageleefd door een immigrerende vennootschap. Het amendement bepaalt dat de buitenlandse vennootschap een attest afgeeft aan de instrumenterende notaris waaruit afdoende blijkt dat de toepasselijke buitenlandse voorschriften werden nageleefd. Het attest moet worden afgeleverd door een bevoegde ambtenaar van het land van herkomst (notaris of openbare ambtenaar/instantie). Deze verplichting is een vergelijkbare werkwijze zoals bij emigrerende vennootschappen waarbij de Belgische notaris een dergelijk attest aflevert (artikel 14:26 WVV). Ook bij een internationale fusie wordt bepaald dat elke fuserende buitenlandse vennootschap een attest voorlegt waaruit blijkt dat in het land van herkomst de fusieprocedure correct werd nageleefd. Deze attesten worden overgemaakt aan de notaris van de overnemende Belgische vennootschap (art. 12:117 en 12:118 WVV).

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 7 DE MME HOUTMEYERS

Art. 171

Compléter cet article par un 3° rédigé comme suit:*“3° Le paragraphe 2, alinéa 3, est abrogé.”*

JUSTIFICATION

L'article 3*bis*, § 2, de la loi du 2 avril 1962 comprend trois alinéas. L'alinéa 3 est formulé comme suit:

“Aux fins de l'alinéa 2, 2°, et jusqu'au 31 décembre 2012, les références à la Société fédérale de Participations et d'Investissement visent également, le cas échéant, la Société fédérale de Participations et la Société fédérale d'Investissement.”

Le renvoi à l'alinéa 2, 2°, n'a plus de sens, dès lors que l'alinéa 2 est entièrement remplacé et ne comporte plus d'énumération. La disposition transitoire applicable jusqu'à la date du 31 décembre 2012 peut également être supprimée.

Nr. 7 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 171

Dit artikel aanvullen met een bepaling onder 3°, luidende:*“3° paragraaf 2, derde lid, wordt opgeheven.”*

VERANTWOORDING

Artikel 3*bis*, § 2, van de wet van 2 april 1962 bestaat uit drie leden. Het derde lid luidt:

“Voor de toepassing van het tweede lid, 2°, en tot 31 december 2012, betreffen de verwijzingen naar de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij ook, in voorkomend geval, de Federale Participatiemaatschappij en de Federale Investeringsmaatschappij.”

De verwijzing naar het tweede lid, 2°, wordt zinloos aangezien het tweede lid volledig vervangen wordt zonder opsomming. De overgangsbepaling tot 31 december 2012 mag ook vervallen.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)

N° 8 DE MME HOUTMEYERS

Art. 173

Dans le texte proposé, au 2°, les mots “l’article 39, § 2” sont remplacés par les mots “l’article 39, § 2, alinéa 3,”.

JUSTIFICATION

L’article 172, 1°, de la proposition de loi 55 0553/001 insère un nouvel alinéa entre les alinéas 1er et 2 de l’article 39 de la loi du 23 mars 2019.

L’article 41, § 2, cinquième tiret, de cette dernière loi règle le cas des sociétés coopératives à responsabilité limitée qui ne répondent pas à la définition de société coopérative énoncée à l’article 6:1 du Code et qui n’auraient pas encore adopté l’une des formes juridiques prévues par le CSA à la date du 1er janvier 2024. Dans pareil cas, ces sociétés seront transformées en sociétés à responsabilité limitée. L’article 39, § 2, alinéa 3, s’applique par analogie à la transformation du capital social en réserve indisponible.

À notre sens, l’article 39, § 2, alinéa 2 (nouvellement inséré par l’article 172, 1°, de la proposition de loi 55 0553/001) n’est pas censé s’appliquer à l’article 173. Ce nouvel alinéa règle en effet la dénomination que les sociétés existantes doivent utiliser à partir du 1er janvier 2020.

Nr. 8 VAN MEVROUW HOUTMEYERS

Art. 173

In de voorgestelde tekst, in de bepaling onder 2° de woorden “artikel 39, § 2, tweede lid” vervangen door de woorden “Artikel 39, § 2, derde lid,”.

VERANTWOORDING

Artikel 172, 1°, van het wetsvoorstel 55 0553/001 voegt in artikel 39 van de Wet van 23 maart 2019 een nieuw lid in tussen het eerste en het tweede lid.

Artikel 41, § 2, vijfde streepje, van deze laatste wet regelt de situatie waarbij een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid die niet aan de definitie van coöperatieve vennootschap in artikel 6:1 van het Wetboek beantwoordt, op 1 januari 2024 nog niet een rechtsvorm heeft aangenomen uit het WVV. Zij wordt dan omgezet in een besloten vennootschap. Artikel 39, § 2, derde lid, is van overeenkomstige toepassing m.b.t. de omzetting van het maatschappelijk kapitaal in een onbeschikbare reserve.

Ons inziens is het niet de bedoeling dat artikel 39, § 2, tweede lid (nieuw ingevoegd bij artikel 172, 1°, van het wetsvoorstel 55 0553/001) in artikel 173 van toepassing is. Dat nieuwe lid regelt immers de benaming die bestaande vennootschappen dienen te gebruiken vanaf 1 januari 2020.

Katrien HOUTMEYERS (N-VA)